

Thư đầu năm

BẢO VỆ VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA VIỆT NĂM 2010- THÁCH THỨC VÀ NHIỆM VỤ

TS. NGUYỄN THẾ HÙNG
CỤC TRƯỞNG CỤC DI SẢN VĂN HÓA

Năm 2009 là năm Ngành Di sản văn hóa có nhiều hoạt động sôi nổi. Đến thời khắc này, chúng ta có quyền vui mừng và tự hào rằng, chúng ta đã hoàn thành những nhiệm vụ cơ bản của kế hoạch công tác năm 2009. Có được thành công đó chính là nhờ sự chỉ đạo sát sao của Lãnh đạo Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, sự nỗ lực của toàn Ngành, sự quan tâm, ủng hộ của toàn xã hội, sự hợp tác của các tổ chức, chuyên gia trong và ngoài nước. Bên cạnh đó, tiếng nói phản biện từ dư luận xã hội nói chung và của các cơ quan thông tin đại chúng nói riêng đã và đang góp phần nâng cao ý thức về trách nhiệm tham gia bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa trong mọi tầng lớp nhân dân, đặc biệt là trong nhận thức, hành động của những người trực tiếp làm công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa.

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật di sản văn hóa đã được Quốc hội thông qua tại Kỳ họp thứ 5 Quốc hội khóa XII (tháng 6 năm 2009) đánh dấu một bước phát triển mới của hoạt động bảo vệ di sản văn hóa ở nước ta. *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật di sản văn hóa* đã mở rộng, bổ sung và làm vững chắc thêm cơ sở pháp lý cho các hoạt động của Ngành trên cả 3 lĩnh vực: di sản văn hóa phi vật thể, di tích và bảo tàng.

Dân ca Quan họ Bắc Ninh, Hát Ca trù được UNESCO đưa vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại và Danh sách di sản văn hóa phi vật thể cần bảo vệ khẩn cấp; Thủ tướng Chính phủ đã ký Quyết định xếp

hạng (đợt 1) 10 di tích quốc gia đặc biệt là những sự kiện nổi bật, thúc đẩy sự quan tâm của các cấp chính quyền và nhân dân đối với di sản văn hóa. Các sự kiện này, những công việc khó khăn nhất, có tầm ảnh hưởng lớn đã được giải quyết có hiệu quả, cũng chính là sự thể hiện rõ nét việc chúng ta đã và đang thực thi có hiệu quả *Luật di sản văn hóa* trong thực tiễn đời sống.

Ngày Di sản văn hóa Việt Nam, Ngày Quốc tế bảo tàng đã thực sự trở thành ngày hội văn hóa của Ngành và ngày càng thu hút sự chú ý của xã hội. Hoạt động bảo tàng ngày càng đổi mới; việc giới thiệu di sản văn hóa phi vật thể trong bảo tàng và tổ chức nhiều hoạt động văn hóa khác cũng như việc ngày càng có nhiều nhà sưu tập tư nhân đóng góp hiện vật và cùng tham gia trưng bày chuyên đề ở bảo tàng đã giúp bảo tàng gắn bó hơn với đời sống xã hội... Đó là những yếu tố tích cực cần được ghi nhận.

Công tác chuẩn bị cho việc tổ chức kỷ niệm 1000 năm Thăng Long-Hà Nội với nhiều hoạt động mang tính chiều sâu, hiệu quả lâu dài đã được các địa phương xúc tiến mạnh mẽ.

Bên cạnh những thành tích đã đạt được, chúng ta cũng nhận thấy còn nhiều hạn chế mà toàn Ngành Di sản văn hóa cần cùng nhau phấn đấu khắc phục, đó là:

- Việc bảo tồn di sản văn hóa ở nhiều địa phương chưa được triển khai theo kế hoạch, chương trình dài hạn; chưa có nhiều dự án mang tính liên ngành được đầu tư đồng bộ trong các chương trình quốc gia có mục tiêu để

có thể phát huy hiệu quả cao trên tất cả các lĩnh vực: văn hoá, du lịch, giáo dục, xây dựng.

- Tình trạng vi phạm di tích vẫn còn diễn ra ở nhiều nơi, còn có việc tu bổ di tích không xin phép hoặc chưa thực hiện đúng quy trình, nhất là các di tích được tu bổ bằng nguồn vốn xã hội hóa, dẫn đến chất lượng tu bổ ở các di tích này chưa đạt yêu cầu. Công tác quản lý di tích ở một số địa phương còn bị buông lỏng, hiện tượng trộm cắp cổ vật tại di tích vẫn còn diễn ra ở một số di tích.

- Nội dung và hình thức trưng bày của nhiều bảo tàng còn lạc hậu, nội dung trùng lặp; công tác tuyên truyền quảng bá của bảo tàng chưa được quan tâm đúng mức, hoạt động dịch vụ văn hóa mới chỉ nhằm đáp ứng một vài nhu cầu đơn giản của công chúng, chưa góp phần tăng tính hấp dẫn và tạo nguồn thu phục vụ các hoạt động khác của bảo tàng.

- Công tác đào tạo cán bộ chưa theo kịp tiến trình công nghiệp hoá hiện đại hoá, hội nhập quốc tế; đội ngũ cán bộ quản lý, đội ngũ tư vấn thiết kế, thi công trong lĩnh vực bảo tồn di tích còn mỏng, trình độ không đồng đều. Đội ngũ cán bộ, công chức, đặc biệt là cán bộ chuyên môn nghiệp vụ của Ngành còn mỏng, chưa được bổ sung kịp thời, chất lượng chưa tương xứng với yêu cầu giải quyết một khối lượng công việc ngày càng lớn, đòi hỏi chuyên môn cao của Ngành.

Năm 2010 là năm diễn ra nhiều sự kiện lịch sử trọng đại. Trong đó, việc tổ chức kỷ niệm các ngày lễ lớn là một hoạt động trọng tâm: Kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (03/02/1930-03/02/2010); Giỗ Tổ Hùng Vương-Lễ hội Đền Hùng năm 2010; Kỷ niệm 35 năm Ngày giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975-30/4/2010); Kỷ niệm 120 năm ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (19/5/1890-19/5/2010), 20 năm Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa Liên hợp quốc (UNESCO) công nhận Hồ Chí Minh là "Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất Việt Nam" (1990-2010); Kỷ niệm 65 năm Cách mạng Tháng Tám (19/8/1945-19/8/2010), Quốc khánh nước CHXHCNVN (02/9/1945-02/9/2010). Và, đặc biệt là đại lễ kỷ niệm 1000 năm Thăng Long-Hà Nội-một sự kiện lịch sử trọng đại mà mỗi người dân Việt Nam từng ngày hướng đón, đồng thời

cũng là sự kiện văn hóa quan trọng đối với Ngành Di sản văn hóa Việt Nam. Chính vì vậy, năm 2010 sẽ là năm đặt ra cho Ngành nhiều cơ hội và thách thức rất lớn. Đón nhận cơ hội và để vượt qua thách thức lớn ấy, chúng ta cùng nhau xác định và chung sức chung lòng để giải quyết tốt nhất một số nhiệm vụ trọng tâm của năm 2010 sau đây:

- Hoàn thành tốt việc tổ chức kỷ niệm các Ngày lễ lớn trong năm 2010 và Kỷ niệm 1000 năm Thăng Long-Hà Nội.

- Gấp rút hoàn thiện các Nghị định, Thông tư hướng dẫn Luật di sản văn hóa, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật di sản văn hóa.

- Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật và tổ chức đào tạo, tập huấn về pháp luật cũng như chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ cơ sở trực tiếp trông nom, bảo vệ di tích.

- Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra di tích nhằm quản lý chặt chẽ hoạt động bảo vệ, khai thác di tích; quản lý hoạt động tu bổ di tích đúng quy định, đảm bảo nguyên tắc khoa học về bảo tồn di tích.

- Triển khai công tác kiểm kê di sản văn hóa phi vật thể, chuẩn bị tốt cho việc công bố Danh mục Di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia và phong tặng danh hiệu vinh dự nhà nước cho các nghệ nhân trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể.

- Tiếp tục đổi mới hình thức và nội dung hoạt động bảo tàng.

Với tinh thần trách nhiệm chung và sự đoàn kết, nỗ lực của toàn Ngành, chúng tôi tin tưởng rằng, Kế hoạch công tác năm 2010 của toàn Ngành, của từng đơn vị với những nhiệm vụ trọng tâm vừa đề cập, sẽ sớm được triển khai với chất lượng, hiệu quả cao nhất trong thực tiễn.

Nhân dịp năm mới-Xuân Canh Dần 2010, cho phép tôi được thay mặt Lãnh đạo Cục Di sản văn hóa kính chúc Lãnh đạo Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, toàn thể cán bộ, công chức, viên chức đã, đang, công tác trong Ngành Di sản văn hóa, các đồng chí và đồng nghiệp cùng toàn thể gia đình những lời chúc tốt đẹp nhất!

Hà Nội, Xuân Canh Dần, 2010